

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

 Hírlap-Árnyékos
 Növendéknapi
 1898. é. 599.

 Megjelen minden vasárnap reggel.
 Szerkesztőség: Városi Bernáz, I. emelet.
 Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetők
 és hirdetések felvételnek.

 Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
 Dr. Lemberger Armin.
 Főmunkatárs: Schön Ödön.

 Előfizetési árak
 Egészévre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr., negyedévre
 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.
 Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A dunai áthidalás tárgyában tartandó nagygyűlés.

Közel és távolból szerelnek hozzánk az érdekelteknél kiküldött, hogy velünk szövetkezve, velünk karöltve állapítsák meg azon módozatokat, melyek egy nagy országárszéknek, egy tekintélyes érdekkomplexumnak régi óhaját a megvalósulás révpártjába terelhetnék. Szívből üdvözöljük kedves vendégeinket városunk falain belül! Az a lelkes mozgalom, mely e város határaitól kiindulva, mind nagyobb és nagyobb mérvet ölt, az a kicsiny esemény, mely tovafejtáiban mindinkább és mindinkább dagadó árrá duzzad, immár számottevő tényezővé nőtte ki magát, mely az általa képviselt érdeklődősség erkölcsi presztígjével léphet a sorompóba.

Megmozdult a göröngy és tovahaladva magával ragad Fiumétől-Brassóig minden érdekkört, mely ezen úgynben a közreműködésre, a vállvetett munkára hivatva van, hogy immár egyesített erővel vígvíki győzelemre fennlen foghatott zászlókat.

Fellette megfeszítelő Baja polgárságára nézve, hogy a maga körében láthatja az egész érdekelteknél ideérkezett illusztris vendégeket és méltán büszke lehet arra, hogy e kiváló fontosságú kérdésben, mely — bátran mondhatjuk — a megoldandó közgazdasági kérdések között első helyen sorakozik, ő ragadta meg a kezdeményezés gyeplyéjét, hogy következetes eljárásával, szívós kitartásával imponzus mozgalomává tömörítse és egy kalap alá egyesítse a különböző elemeket.

A Szegeden folyó évi október hó 16—18-ika között megtartandó országos kereskedelmi kongresszus szintén a bajai

mozgalom révén vette fel előkelő színvonalon álló tanácskozásai programjába a Dunának Baja-Báttaszéknél leendő áthidalását. A fővárosi sajtó — a „Pesti Napló” kiküldöttjét szerencsénk van vendégeink között üdvözölni — rokonszenvvel és érdeklődéssel tárgyalja az ügyet és így meg van a garancia arra nézve, hogy a 30 év óta vajdú kérdés nem fog többé az aktualitás napirendjéről levetetni, hogy nem fog többé a közönyt és nemtörődömség zátonyán lomhán veszelgelni, hanem siettetni fogja az amúgy is halaszthatlan megoldást.

Egy nagy és fontos érdek erős pántja forrasztja egybe a mai napon Baja város lelkes polgárait a falai között időző vendégekkel, egy nagy és fontos érdek, mely hivatva van kereskedelmének és iparának várt regenerációját megszűlni. — Évtizedek mulasztásának helyrehozása forog ma kockán, évtizedek veszteségeit pótolhatja bőségesen az az ügy, melynek megbeszélésére vendégszerető falaink közé siettek az érdekelteknél képviselői.

Egyesüljünk a mai napon az országos érdekeknek, mely a mi érdekünk is, előmozdítására! Közös erővel, a fontos ügy iránt táplált lelkesedéssel és szeretettel el fogjuk haríthatni azon akadályokat, melyek esetleg még óhajunk megvalósítása elé gürdülnek, egyesült munkával sikerülni fog részünkre a győzelem, a sikert kívánni.

Legyen a mai nap vendégeinkre, édes mindannyiunkra nézve kiindulási pontja a szemb és reményteljesebb jövőnek, legyen az — mint *Perzel Desző* belügyminiszter az 5 év előtt Báttaszéken tartott értekezleten mondotta, — a baja—báttaszéki vasútnak első szellemi kapavágása.

Dr. L. Á.

Városi közügyek.

Az 1899. évi városi költségelőirányzatról akarunk szólni. Fajdalommal kell tapasztalunk városunk decadenáját, — megállapodás és csökkenés minden téren és minden irányban, — a lakosság száma nem gyarapodik, a vállalkozó szellem mintha kihalt volna, a közforgalom a legrészletesebb minimumra redukálva, az ipar teng, a kereskedelem vegetál, az östermelés oly csekély, hogy számba se jöhet, a kereset silány — — — benne vagyunk a kultúraban, de nem vagyunk képesek lépést tartani vele, mert „szegénység honol sátrainkban.” A szegénység pedig fizikai, erkölcsi, szellemi és etikai tekintetben roncsoló hat, utóbbról a közszellemet is elfojtja.

Ilyen-e, vagy többé vagy kevésbé-e szomorú a helyzet? amint bizonyos, hogy nem rózsás.

A közjövődéleink sem gyarapodnak, nem tudhatjuk, csökkene-e vagy nem, de bizonyos, hogy nem emelkednek; a kiadások pedig, a kulturál járó igények fokozódása által folyton nagyobbak — ez a helyzet signaturája. Egy kisebb városban az anyagi jólétnél fokmérője az ingatlanok, a házak értéke. Ha ezt a körülményt vemők a kulcs alapjain (a házak értéke a felére leszállt) akkor még szomorúbb helyzetet kellene konstátálnunk. Mert nemcsak a házak olesók, a házbér is oly kevés, mint ritka helyen.

Ennek ellenében van egy 105397 korona 02 filler deficitet feltüntető költségelőirányzatunk. Ez magában véve nem volna oly nagy baj. Ez csak annyit fejez ki, hogy 105000 korona kell még, de nincs — magának a városnak közjövődelméből ez összeget, a melyre az előterjesztés szerint szükség van, nem lehet előteremteni. Keves költség van mai napon az országban, a hol az u. n. községi pótdó ad ismeretlen lenne, — város talán egy sinec. Csak az a kérdés, mennyi az a pótdó? Ha Baja városának legalább 40000 lakosa volna,

TÁRCZA.

Aki boldog lehetett volna.

Irtta: Bodrogi Lajos.

— Ágnes!

Te szép, te édes! Nesztelen lépésseddel, vizsgázáló lábajásoddal, gondzó kezud palta simogatásával, aki békét és nyugalom, vidámságot és derít hoztal a Copperfield David házába! Oh, ha én lehetnék Ágnes-annak a szelíd, felénk fiuak! Csak gondolta és nem mondta, gondolni is alig merde, amit óhajított. Ott áll az ablakhoz toll kis asztal előtt és néze-néze, de nem látta, hogyan kanyarint nagy, ügyetlen v betűket talabájára az a csipő kis „jószág, aki hangos ütemezéssel vezényelte a maga kaligaráját.

— Egyenesen fel, gömbölyűn fel, gömbölyűn fel, gömbölyűn el. Megvan! Egy-e, hogy jól van, Ida néni?

Ida néni megrezent és most már meglátta a kis lány remekét.

Jól van, nagyon jól van: végig az egész sor nagyon szép! Aranyos leánya a Florika, aranyos és szorgalmas. Most szépen baba is lehet; mıtassa meg az édes mamájának, nagyon meg fog örülni majd.

Kikiserte az ajtón a kis leányt, kezeiél fogta és úgy vezette le a harminadi emeletéről a földszintre, a házmeztér lakásába.

— Magam vezettém le Florikáskát, hogy el ne essék a homályos lépcsőkön.

— Kösözöm, nagyon kösözöm; Ida kisasszony nagyon kegyes.

Beszélt aztán meg sokat odahalm a házmeztérre a mosónőnek a szép és jó Ida kisasszonnyal, amit az már nem hallhatott a bített ajtón keresztül. Pedig ugyancsak aradozó szótól dőlt a haladatos házmeztérre.

— Bizony, Magda néni, mondta a szaporakezi mosónőnek, miközben a lúgzó párázata misztikus felhőkbe burkolta a dicséret haláladozóit,

— derék egy leány ez a Schlosser Ida, Rendes, munkás és tisztá. Olyan jó, mint a fatag kenyér, és olyan szép, akár egy tündériszony. Hát meg a tudomány! Nácson ilyen okos, ügyes tanító az egész Józsefvárosban.

Hát pénze van-e, takarékos-e?
 — Már hogy is ne volna? Hiszen a nyolczszáz forint fizetéséből legalább is negyszázalt megtakarít. Tíz esztendőre, hogy tanító, hát számita ki, hány ezer forintja lehet már?

Hát aztán abból a negyszáz forintból hogyan telik az a sok pejaréde? Hiszen mindig olyan, mint a frissen előterített baba! — Magda asszonynak sok szennyes akadt a kezébe világeletemben, szépképtis is volt hát nagyon. Haragos rángatással csavargatott most is egy kezéigébe került vánkoscshát, úgy leste a feleletet nagy kárörömmel.

— Bizony lelken, nem is baba az, hanem valóságos labatündér! (A házmeztérre folyamatosan járatóságnak a dramaturgiájában.) Selvennyé válik annak a kezében a cérna, aranyzálla a pánut. Oda se nee kez, és tizenöt krajczáros szövből olyan derekat varizsol, hogy a Váci-utczában hercegasszonyok veszedneknek érte. Hát meg a katalok, amiket csinál. Egy lehetet, egy gondolat valamennyi — és milyen kultói gondolat. Tündérújja vannak, akár annak a kisasszonynak ott Nemzelenben.

— Meg se ment férjhez, pedig már a harminc fele sántikál, dinnyegött Magda asszony és olyan energiaiával fordított egyet a lúgzó csapján, mint akinek utóvegre is igazna van.

Persze, hogy nem ment meg férjhez Schlosser Ida; az lett volna a csoda, ha férjhez ment volna. Hogy elvegye a preparándit (rá is ment szegény övegy anyjának egész vagyonkájá) meghuzódott valahol az édesanyjával egy kis szobába — és úgy várta a szerencsét — a kineve zést. Nagy keservesen kereste meg a mindennapiat, félmértőketek jart be, hogy egy-egy picit órat adhasson, úgy elle le azokat a drága esztendőket, amelyekre a gazdag angol ladyk happy tens-nek, a boldog tiszteztőknek hívják. Az

öreg asszony (az ura pesti patricius volt és tönkre jutott), nem akart idegenbe költözni a fővárosból, még a leánya ki nem bűjtöl egy helyettesítést. Maga jarta a tanácsokat házatájkát — hiába már esztendő óta, míg le nem roszadt, ágyba nem dőlt. Nagy beteg volt már, mikor legyőzte büszke lelkét és mondta leányának:

— Nem mehetek könyörögni érted; már csak járd be magad a városi képviselő urakat és kérd pártfogásukat. De el ne feledd mondani, hogy annak az öreg Schlossernek vagy a lányá, aki maga is városatyai volt. Talán most megkapod ezt az állást.

Meg is kapta szerencsén. A város atyjainak sírösen köszöklából a szivük, hogy meg ne látójuljon, ha szegényen elhalt kollégájának szép leánya fordul hozzájuk keressenem.

Egyik-másik meg az állást is megcsipte, (hogy belepirult a szegény leány, pedig azt se tudta miert?) úgy kibáztta, batorította.

Azóta is elhunyt tíz esztendő, ahogy a háladatos házmeztérre mondta. Az öreg asszony meghalt azóta és nem volt módjában sokáig gyönyörködni, mennyire megfelelt Ida az iskolázott urai városiasszónak. A legutóbb iskolálatogató ur az ő országot jarta; Ida szinte róstellat, mennyire meg voltak vele elégedve, mennyire dicsérték szentől szentbe a házmeztér tisztelő tanítványok előtt.

— De azért meg diadalm ment férjhez, konstátált volna igazságának szemelmas érzetével Magda asszony.

Most azonban, vagy egy fél esztendő óta, Ida maga is hinni kezdte, hogy férjhez mehet. Hitte, nem mert számított reá, hanem mert szeretet. A bosszu tavasz bánatos olulmányának melege szeretett — és mert szeretett, meggyőződése lett, hogy őt is szeretik.

Az iskolálatogatók sorában egyszerre csak megjelent ő. Szép fiatal legény, rózsával a kabátja gomblyukán, gondatlan, nyújtas mosolygással az ajkán. Csak dalkozva hallgatta a kis leányok készkes, csodá felületét és távozó félben tisztelőtelt meghajlással mondta a szót leányának:

— Ida nagysádom azed miévtől; milyen szépen felelték a kicsinyek a hit, remény és szere-

és a lakosok olyanok volnának, a kiknek legnagyobb része vagyonos vagy jó keresettel bírók — így esekélyes volna azt az ötven ezer forintot kiszűrni, de így, alig huszszor lakos mellett, melynek három negyed része alig jó számba, ezen szolgáltatásnál, ez már komoly, mert egy-egy lélekre jut legalább 5 korona.

Es most vizsgáljuk először is a költségvetésnek „Bevételek” rovatát. A földek védelmére 10,000 koronával van előirányozva, ezen valamennyi kisebb, de vegyük kerek számokat. Kar, hogy nincs kimutatva a föld mennyisége, de nem tevékenység nagyságát, ha a költségvetésben felsorolt föld mennyiséget 7000 holdra tesszük. És 7000 hold föld, a város területén, közel a városhoz, a Duna mellett, vasút mellett 50,000 frtot alig jövedelmez. Ezen összegből valószínűleg le kell még esnapni adót, kezelési költséget és egyéb mást, ez mondjuk valószínű, a költség természetesen folyó, de nincs kitüntetve, mert az összes adó egy tételben van beállítva, és így nem lehet tudni, mennyi eszik a földekre, ezen földekre.

Természetesen, extensív művelés mellett nagy jövedelem nem lehet szert tenni. Ha volna a városnak 20,000 hold földje, akkor még a mai rendszer mellett is sok felesleg maradna. De a nincs annyi, hanem csak 7000 hold, ebből az követhetik, hogy oly művelési irányzatot kell inauguirálni, hogy több legyen a jövedelem. Ha Magyarországon és egyébként is nem bizonyították volna már be, hogy az u. n. intenzív művelés által fokozottabb jövedelmet lehet elérni és még a föld is javul mellette, akkor utópianak lehetne helyezni azon kívánságot, hogy több jövedelem legyen. Az sem épen feltétlenül szükséges, hogy a mátházai és cseresepi pusztán csak 5–5 major nek szabad lenne, lehetne ott 25 talán 50 major is, minél kisebb területekenként műveltetik a föld, annál több a haszon és jövedelem. De ha körülbelül 7000 hold föld 50,000 frtot jövedelmez — ez erre az 50,000 frtra még költség is van — mennyit jövedelmez így egy hold? Ha Szabadka rengeteg határában, nem jövedelmez többet a föld, heeri vele, mert van annyi, hogy ez a jövedelem is sok, bár több mint bizonyos, hogy ott is az intenzív művelésre fognak átmenni, előbb utóbb, mert rá lesznek utalva, mindaddig nincsenek rá utalva, de mi, mi már nagyon is rá volnának szorultva és meg sem térünk erre az övszínre.

Voltak és vannak földhirtokosok a kik telentelességük, gyámoltalanságuk és egyéb okok folytán földjük után sem saját gazdálkodás sem bevételek után nem tudtak annyi jövedelmet kivenni, mint a mennyire szükségük volt. Ezek alkalmadtán

drága pénzen, jó árban eladták földjüket örök aron, a vetelart állampapírokba helyezték el és egyéb dolguk nem volt, mint a szelvényeket nyírni. És sokkal több jövedelmet kaptak. Az állampapírba pedig lehet úgy bízni, mint a földben.

(Folytatjuk.)

Helybeli és vidéki hírek.

Libalövészet. A helybeli *ezülszáz társulat* ma tartja a lökért helyiségében az ideinty berekesztő szokások libalövészeti mulatságát, a melyre külön meghívók nem bocsajtottak szét.

Gyásztüntetéselek Erzsébet királyné emlékeért. M. hó 29-én de. e. 12 órakor gyásztüntetéselet tartottak az ízr. templomban desüölt Erzsébet királyné gyász elhunyt alkalmából. A gyász komor színebe öltözött templom — a mely teljesen ki volt világítva — megtelt gyászoló közönséggel, a melynek sorában ott láttuk képviselre városi közönségünk előkelőseit, a törvényhatóságot *Dr. Hegedüs Aladár* polgármesterrel, a helyben állomásozó honvédszázadvezető tisztikarát *Pacher* oránnyal, a kir. járásbíroságot *Dr. Magoy Sándor* kir. táblai bíróval, az ág. hitv. ev., az ev. ref. és a gör. kel. szerb egyházak leköszent, az összes tanintézeti képviselőit, a kath. és ízr. nevelőket, a leányegylet, a tüdőegylet, és a kereskedő ifjak egyteléne kiküldöttét. A letelekelt gyászimpejelt a *Borja Salamon* főúrnok szakavatott vezetése mellett előadott gyász-dalok vezettek be, kimagasló részlet pedig *Dr. Adler Vilmos* hatvani rabnak elmondott gyászbeszede képez Köllör szármalású, gyönyörű nyelvezeti szonoklata, mely bőveketelt a falóán felsorolt bibliai vonatkozásokban, mindvégig lebilincselte a hallgató közönség figyelmét s könnyeket fakasztott a nők szemébe. A remek szép beszédet lendületteljes, fennem járó ima roszkettette be. A gyászimpejelt a nyitott frigszekrény előtt elnekelte imával a megdöcsölt lelki údvéret ért veget. Ugyanaznap d. u. 4 órakor tartotta az ízr. *domi és polgári iskola* gyászimpejét az elhunyt királyné emlékeért. A növendékek gyászadalokat énekeltek, mire *Erdős Jakab* igazgató ismert eloqueenciájával egy gyönyörű beszédet olvasott az a pótolhatatlan nagy vesztéséget, mely a nemzetet és a királyt Magyarországot vedőangyalának vértanu halálával sújtotta.

A kath. legényegylet szüreti mulatsága pompában sikerült. Az udvar gyönyörtelen volt felidvezte, az előjáróság mindent elővetett, hogy a vendékek minél kellemesebben érezék magukat. A díjkülgizásban az első jutalmat nyerte: *Seitz Erzsébet* k. a. a hölgyek részéről és *Gebhardt Dező* ur a férfiak részéről. Igen mulatságos volt a zónaposta. A nők közül *Lajdi Etelka* k. a. kapta a legtöbb tréfás levelezőlapot, 6 neki lett tehát odaítélve a legszebb jutalom. A férfiak közül *Krieg Árpád* volt a győtes. A siker előmozdításához nagyban hozzájárultak adományaikkal a következők is: *Szóllós* és gyümölcsöt ajándékoztak: *Binder Katinka* k. a., *Hauszler György* ur, *Stöck*

Ferenéz ur, *Hauszler Maria* úrnő, *Hajosovics János* ur, *Breinik Nándor* ur, *Koch József* ur, *N. X. ur.* A diszkrét kegyesek voltak végeztél: *Utry Palm* úrnő, *Utry Lajosné* úrnő, *Csermek Sándorné* úrnő, *Utry Pál* ur. Fogadják mindnyájan az egyteli előjáróság mely halaját és köszönetet.

Halalozás. Id. Perzel Miklós urat fájdalom vesztése ért. Növère *Bartal* Gyöngyén *Perzel* Erzsébet, a volt földművelésügyi miniszter özvegye, 75 éves korában Faddon meghalt. Végtestisége m. hó 28-án d. e. 11 órakor ment vége Faddon.

Az eg visszavette anyagát. *Dr. Boros József* ügyvéd és neje *Allaga Moryit* kedves gyermekeknek *Totokának* gyászos elhunyt írtajrjak. Eleteknek 9-ik havában m. hó 29-én ragadta el a halál a szerető szülők és testvérek köréből.

Dr. Platz Bonifác főigazgató felhívása az ifjusághoz. Platz Bonifác dr. tankeirelti főigazgató felhívást bocsajtott ki a tanuló ifjusághoz, hogy hűvelleikkel járuljanak az ifjak is szent királynéknak emlékszóbrának költségeire. A meglegható felhívás szövege: így hangzik: Meghalt már a szív, mely királyi Nagyságonnyal kelében erőtlenkedt dobogott. De nem halt meg a szeretet, mely nemzetünket e királyi szíve ölelte. Működés és kötelezettség, hogy a szeretetet halálal adozzunk. Sirajhoz nem zarándokoltunk el mindnyájan; de mindnyájan holdhatunk szóbránál, melyet a nemzeti kegyelet és hűség a magyar birodalom főtámaszának emel. És bensőbb lesz holdatunk, ha azon szóbrón meg, mint legalább kis részben sajátunkhoz zarándokoltunk. Felhívom a tanuló ifjuságot, hogy hűvelleivel váltson magának birtokjogot e királyi szóbrónhoz. Elegendő pár fillér adomány; s e pár fillér a szeretetnek annál hevesebb záloga lesz, ha az adományozó nem szüleinél vagyonháló adja azt, hanem megvonia önmagától s úgy helyezi azt az áldozat oltárára. Mily nagy, mily boldogító lesz öntudatunk, ha királyi Nagyságonnyal szóbránál állva elmondhatjuk, hogy hűvelleink is hozzájárultak nemzetünk örök halálának így módon való tanúsítására! Rendeletem az ifjuságot élész terjedelmében felolvasandó és megmagyarázandó. Szeged, 1898. szeptember 19-én. Dr. Platz Bonifác, tan. kir. főigazgató.

Loverseny Zomborban. Végelesen elhatározott, hogy a gazdasági egyesület ez idei loversenyét október hó 16-án tartja meg. Ugyanazon a napon lesz megtartva a *Bicska Révion* a „Vadászkürt” összes termeiben, melyre a meghívók már szétküldettek.

A gözhajók őszi menetrendje. Okt. hó 1-től kezdve a Dunagőzhajózási társaság hajói következőképen közlekednek: Bajáról Budapestre naponként deléltől fél 11 órakor. (Erkezes Bpestre egész 12 órakor.) Bajáról Mohácsra naponként este 8 órakor. (Indulás Bpestről naponként d. e. 10 órakor.) Bajáról Orsovára kedden és szombaton este 8 órakor.

Téli menetrend. A m. kir. államvasutak vonalai f. evi október hó 1-én a teli menetrend lép életbe. A Budapest-Szabadka-Zimonyi vonalon a régi menetrend nem változik, azonban Halastól

tetről. Oh, ha engem is megtanítana valaki hinni, remélni és szeretni! De a szegény Toronyi Géza csak kétérdelmű tud.

Milyen szépen mondta, milyen bánatosan hangzott: hinni, remélni és szeretni! És milyen hiteltelenül. Oh, lida bizonyosra vette, hogy Toronyi Géza sokszor csalódott ebben az életben.

Ha megvizsgáztatlanba, ha csakugyan megtaníthatna hinni, remélni, szeretni! Már esteledett és lida még mindig ott állt a kis asztalnál az ablak mellett, ahol az imént Fogácskát tanította. Kezbe vette újra a Dickens regényt — és szölte, szölte azokra az édes ábrándképeket, amikről egészen fiatal lányoknak tudni már ostobaság, de amikben hinni a maga korában oly édes vizgatásnak.

Egyszerre csak elpirult.

— El, boldogság, gondolta! Ágnes nem volt öt esztendővel öregbék Copperfieldnél és Copperfield meg sem mert szólni. Toronyi Géza nagyon fiatal hozzám, soha sem mer majd nyilatkozni szegény!

— Mert ez a mindennapos rózsabokrét — ez nem nyilatkozat; ez csak az ifju ember tisztelgetnek a megnyilatkozása. Tisztelet és becsület, nem látja, hogy megérdemlem, de szeretni nem mer, mivel fel hogy visszaütanám. Pedig szeret, tudom, hogy szeret! Milyen mélyen néz a szemembe, milyen melegen szorítja meg a kezemet. És nekem nem szabad visszataroznom kezét, nem szabad batoritazionom. Toronyi Géza gazdag, nagyon gazdag! Még számításnak véme, felrengarazná és szeretné-e akkor is?

Az ablakhoz állt és mererev nézett az átel-lenben nem rég épült nagy, háromemeletes házra: a Toronyiek házára. Az öreg Toronyi anyai aranyt csinált magának vasból, hogy ezt a nagy házat építhette magának kövekből. Géza volt az egyetlen örököse az öreg vaskereskedőnek, ez a ház hát neki épült lida nagy szerencsétlenségére.

Mert hogy nem volt szegény, elhangzott az a szép, tüzes szemű, nyalka fiatalember: mert nem volt elnyomott és földözött, hogy azt mondhatta volna neki boldog önt-faldözöttal!

— Látom, hogy szeretsz, én is szeretlek.

Gondos, hi, munkás feleséged leszek, ápolod, öngyalyod; csak szeress mindig, ahogy én szeretlek.

Olyan szerelmes is tudnak lenni azok az öregedő leányok, akik még soha sem szerettek.

— Aztán a szülei sem engednek, úzte tovább a gondolatait — mivel hiszen olyan gazdagok. Ha de szólni merne, ha tudná, hogy viszont szeretem, bizonyosan legyőzne ellenállásukat és boldogok lehetnek. És megszeretnének a szülei is, mert tudom, hogy jó vagyok, munkás, szorgalmas; nem preadóm el, csak szaporitazionom vagyonuk! Olyan jó lenne minden, olyan szép lenne minden, csak szólni merne, hogy szeret!

A tikörböz lepett és onnan nézte a fejébe mosolygó szép, szomorú kopot. A rózsabokrétából viragot tűzött fekete hajába és úgy örült, hogy az a róza úgy illett gömbölyű arcához, szelíd mosolygásához.

— Szép vagyok, szép vagyok, mondta a szíve hangos dobogással; — Azt is tudja, hogy jó vagyok, szeret is hát bizonyosan! Oh csak szólni merne, csak beszélni volna bátorsága.

Nézte, nézte magát az öregedő leányok szomorú kaeterságával, nikor hirtelen nagy lármát hall a folyosóról.

— lida kisasszony, lida kisasszony, kiallotta a házmeester néreműl hangja, most hozzák, most hozzák...

— Kit, mit hoznak, Klobákné, felelt a fellezzent leány, és röstelkedve dugta a rózsabokrétát az almarjómégre.

— Hat a vaskereskedőnek fiát, a Geza urat, Nézze csak, ott viszik át az utcán! Muzsától a szegény fiatalember! Azt mondják, párhaja volt, valami szép leány miatt.

Az ablakhoz rántotta a félig elalélt leányt, úgy mutatta neki az utcái csödélelet.

— Nézze csak, nézze! Azt mondják, már egészen hideg. Jaj, kive maradt most az a szép, nagy ház, az a nagy köház.

De a szegény lida már nem hallotta a vén asszony obegatását. Alettan rogyott össze és alig erlette már maga is, amint örök szemrehányással zakatolta szívében a lelkifurdalás:

— Miattad tette, miattad tette! Hideg, kegyetlen voltál hozzá; szólni nem mert, de megvédelmeztél. Most hát lidd el, hogy szeretlek.

Aztán egészen sötét lett előtte a világ.

Pedig delogy szerette Schlosser lldát Toronyi Géza.

Tegnap este meg a klubjában jövedelmét és ott mulatott rajta egy-két pajtásával.

— lidd el Pista, mondta jókedvűen egy nagy vigorgó nammasznak, soha olyan szerelmes leányt, mint az a tanítóné! De nyers meg egy kicsit. Tudod, olyan regényes, ábrándos fajta, aki a hülye, bátoratlan ifjakban bizik. Hát hülye lettem a kedvéért és úgy fogartom a szeméimet akar egy eszevesztett trubadur! Mondhatom, erős sport, de hát megéri az a pompás falu! És milyen naiv, mennyi östermezhet! Beszúletemre, fejkötőről amoldik.

— Nagy hékás vagy, Gizi! De hatla addig, amíg utána jársz, elszertetik a kis orfit, a Tinit, lstenessze, nekem kölesönözhetnéd a kiestit, míg elbenne a dolgban esínsz. (Pista ur nagyon elegáns budapestiességgel tudott beszélni.)

Toronyi Géza lovag volt — és megvédelmezte Tinit, oda vágta a Pista arcába:

— A Tini okos leány és hi leány, aki nem esereberül minden felszúndában szeretőt...

— Na-na, Gizi! ha akarnam...

Ugy állt, kidüllesztett mellet Toronyi Géza elé a hát markos Pista, mintha várná a provokálást.

Hát meg is kapta; haragos, rekedt hangon kiáltotta a lovag:

— Tini futtyál az ilyen szamarakra!

És ezért kellett meghalni Toronyi Gézának. Hanom azért Schlosser lida megbűjtölte minden esztendő június huszadikát, Toronyi Géza halála napját. Halottak napján meg nagy titokban a legszebb koszorút 6 tette — a völégénye sírjára.

Haborgó lelkiismeretét megnyugtatta a gondolat, hogy milyen boldog lett volna Toronyi Géza, ha tudta volna, hogy olyan nagyon szereti. Csak szólnia kellett volna; olyan boldog lehetett volna!

Le Griffon

valódi francia

szivarkapapír és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

Gazdasszonyok figyelmébe!

A legjobb

ecetszesz és eczet kapható:

SPITZER KÁROLY

szesz, sajtolt élesztő és ecetszesz gyárában Baján.

9783 szám/tkv. 898.

Arveresi hírdetmény.

A bajai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság részéről közlirő tétetik miszerint **Hildesztat Ferenc** bajai lakosnak **Papp József** és neje sz. **Katz Lidia** bajai lakosok ellen az árverés 59 ft 49 kr. tőke követelés ennek 1894. évi május hó 1-6-i járó 6 % kamatai 41 ft 30 kr. eddig megállapított 8 ft 65 kr. ezuttal és még felmerülő költségeknél tovább eszalagozott **bajai lakáregesztárnak** 300 ft s jár. kiölgötés végett az 1881. évi LX. t. cz. 177. §-a értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő a bajai 2938. szu. betétben A. L. 1001. hr. 273. ö. i. sz. alatt felelt ház és belfelkre 404 ft kikiáltási árban eszemmel elrendeltetik és annak a követelbeli tkvi. árverési helyiségében (Nikolies föle ház) leendő megtartására az 1898. évi október hó 8-ik napjának d. u. 3 óraja kizűtlik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron át is eladati fog.

Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 10 % át készpénzben vagy ovdalképes papírban a kikiáltótnak átadni. A hánatpénz az utolsó részlethe fog beszámítanni. A részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tkvi hatóság irattárában és Baja város kapitányi hivatalánál megtekinthetők.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Baján, 1898. évi június hó 30-án.

Bardócz Sándor
kir. járásbíró.

11534 szám/tkv. 898.

Arveresi hírdetmény.

A bajai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság részéről közlirő tétetik miszerint **Dr. Lemberger Armin** bajai ügyvéd állal képviseli **Reisch József** biktyvi végrehajlató kérelmére **Dr. Reich Aladár** bajai ügyvéd, mint kiindult ügygondnok által képviselt **Nemeth István** végrehajlatát szuevelett ellen az árverés 23 ft kr. tőke követelés, ennek 1897. évi augusztus hó 5-6-i járó 5 % kamatai 20 ft 30 kr. eddig megállapított 8 ft 15 kr. ezuttal és még felmerülő költségeknél tovább eszalagozott kiölgötés végett az 1881. évi LX. t. cz. 144 és 146 §-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő a biktyvi 569. sz. betétben A. 7. 1-3 soroz. 583, 585-1 és 585/2. hr. sz. végrehajlatát szuevelett néven áll ingatlanára 404 ft kikiáltási árban eszemmel elrendeltetik és annak a **Bikty közsg** házánál leendő megtartására az 1898. évi december hó 20-ik napjának d. e. 11 óraja kizűtlik, mely alkalommal a jelzett ingatlanok a kikiáltási áron át is eladati fognak.

Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 10 % át készpénzben vagy ovdalképes papírban a kikiáltótnak átadni. A hánatpénz az utolsó részlethe fog beszámítanni. A részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tkvi hatóság irattárában és Baja város kapitányi hivatalánál megtekinthetők.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Baján, 1898. évi szeptember hó 14-ik napján.

Temmer
kir. aljbíró.

Első díjjal és dicsérő oklevéllel kitüntetett.

Uj óra-, ékszer- és kina ezüst üzlet Baján,

A városháza épületében.

Rákosi Lipót,
műórás.

Ajánlja dús raktárát arany-, ezüst- és fali órákban, valamint mindenmüi ékszereket és kina ezüst árukat a legjutányosabb árak mellett.

Regi órákat, láncokat és ékszereket a legmagasabb árban becserelek.

Mindenmüi javítások írásbeli jótállás mellett a legjutányosabb árban eszközöltetnek. Augusztus hó 1-től üzlethelyiségemet ugyancsak a városi palotában főtérre helyeztem át.

!! Rendkívüli hatású fogcseppek !!

Bátorkodom a fogfájásban szenvedők figyelmét felhívni az általam készített kütünő hatású

fogfájás elleni cseppekre

melyek még mindenkor, sőt még a legkínzóbb esetekben is nem perczek vagy órák mulva, hanem rögtön megszüntetik a fájdalmat.

Egy üveg ára 30 kr.

Ajánlok még éveken át kivétel nélkül sikerrel használt

port lábizzadás ellen,

melynek kellemetlen szagát a legsúlyosabb esetekben is 2-3 nap alatt megszünteti. Egy doboz ára 90 kr.

Kapható a készítőnél:

Hoffenreich Károly Konstantin
gyógyszertárában BAJÁN.

Teljesen ártalmatlan.

Antiszeptikus és higienikus

HÖLGY-ÓVSZER.

Teljes biztos hatással, használatban kíméletes és nem kellenek többé semmimüi gyöngödtelen és ártalmas gumimüi vagy spongya-cikketek.

1 doboz (12 db.) 1 ft 50 kr. pontos használati utasítással 1 ft 75 kr. előleges beküldése után bérmentve.

Kapható a feltalálónál:

LÁSZLÓ JÓZSEF

gyógyszertárú Marosújvár. (Erdély),
Budapesti Főraktár: Török József gyöngyszertés, Kerpel, Fehérsas gyógyszerár Liptó-kört 28. sz.

Bárhová dírcerét szetküldés.
(Telefon 3617.)

Czéliszertü és kíméletes.

Éltem: Szolid és olcsó kiszolgálás biztosítsa jövőmet.

Őszi és téli idényre ajánlok:

Finom férfi felöltőt . . . 13 ft 50 krtól feljebb	Finom női őszi Jaquett . . . 6 ft 50 krtól feljebb
„ „ öltöny . . . 13 „ 50 „ „	„ „ téli „ . . . 6 „ 50 „ „
„ gyermek Costüm 3 „ 50 „ „	„ „ gallér 2 „ 50 „ „
„ „ öltöny . . . 5 „ 50 „ „	„ fiu és leány felöltök igen jutányos áron.

Kérem a czimet jól megfigyelni.

KAISER LIPÓT.

Első bécsi női- és férfi ruhakereskedése Baján.
(A városi bérházban.)